

Fördjupning av översiktsplanen för

SÄFFLE STAD

DEL3 - MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Utdrag ur fördjupad översiktsplan där vägplanen berörs

ANTAGEN AV KF 2017-12-04
LAGA KRAFT 2017-12-29

Politisk styrgrupp:	KSAU presidie MBN presidie
Medverkande tjänstemän, arbetsgrupp:	Ingemar Rosén, kommunchef Pär Lindström, fastighetsstrateg Pia Proper, näringslivschef Katrín Steverding, utredare Karin Krönenstedt, socialchef Elisabeth Solberg, förvaltningschef Barn- och ungdomsförvaltningen Camilla Carlsson, bitr. förvaltningschef Barn- och ungdomsförvaltningen Katarina Kristofferson, kulturchef Ida Andersson, säkerhetssamordnare Helen Halvardson, förvaltningschef för Teknik- och fritidsförvaltningen Niklas Ekberg, gatuchef Philip Hagström, trafikingenjör Inge Larsson, fritidschef Emil Martinsson, VA-chef Gustaf Andersson, VD SÄBO Martina Rudberg, Teknisk chef SÄBO Anna Rangfeldt, miljö- och hälsoskyddschef Peter Pettersson, enhetschef miljö och bygg Annika Sahlén, planhandläggare Daniel Nordholm, stadsarkitekt
Projektleddning	
Foton:	Där inte källhänvisning förekommer i bildtext tillhör bilderna Säffle kommun eller SBK Värmland AB.

INNEHÅLL

DEL 1 - PLANFÖRSLAG (separat handling)

DEL 2 - PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR (separat handling)

DEL 3 - MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING (denna handling)

5 Icke teknisk sammanfattning

6 Inledning

7 Avgränsningar

8 Alternativ

10 Kulturmiljö

16 Miljökvalitetsnormer

19 Strandskydd och LIS

21 Riksintressen

23 Hållbar stadsutveckling

25 Miljömålen

DEL 4 - SAMRÅDSREDOGÖRELSE (separat handling)

DEL 5- GRANSKNINGSUTLÅTANDE (separat handling)

BILAGOR (separata handlingar)

ICKE TEKNISK SAMMANFATTNING

Här beskrivs miljökonsekvensbeskrivningen i korthet.

Inledning

En översiktsplan ska miljöbedömas enligt 6 kap. 11§ Miljöbalken för att få en helhetssyn av den miljöpåverkan som en planerad verksamhet eller plan kan medföra, i samband med detta upprättas en miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöaspekter i planen eller programmet så att en hållbar utveckling främjas. Den geografiska avgränsningen för MKBn omfattar Säffle stad med sakavgränsning för följande områden:

- Kulturmiljö
- Miljökvalitetsnormer
- Strandskydd och LIS (Landsbygdsutveckling i strandnära läge)
- Riksintressen
- Hållbar stadsutveckling

Miljökonsekvensbeskrivningen omfattar ett nollalternativ (ingen fördjupning av översiktsplanen görs, inga riktlinjer för markanvändning tas fram som kan skapa en bra struktur och inget helhetsgrepp kring stadens utveckling i relation till hänsynstagande görs) och ett planalternativet (fördjupning av översiktsplanen gäller och kan ge riktlinjer för kommande detaljplaner och bygglovsprövningar) .

Effekter och konsekvenser av planförslaget

Mer bebyggelse medför utsläpp av spill- och dagvatten som vid otillräckligt omhändertagande kan ha negativ effekt på vattenkvaliteten. Planen föreslår att alla utpekade utökningsområden (inklusive LIS) ska anslutas till kommunalt VA, vilket medför ett omhändertagande av spillvatten i kommunala reningsanläggningar. En stor del av påverkan på vattenkvaliteten genom lokal tillförsel av näringsämnen härrör från närliggande jordbruk. Denna påverkansfaktor kvarstår även vid ett nollalternativ.

Att peka ut lämpliga LIS- områden i en fördjupning av översiktsplanen gör det möjligt att främja hållbara strukturer och möjliggöra för bebyggelseutveckling i marknadsmässigt goda områden, som skulle vara svårt att få till stånd utan en samlad bedömning som görs inom ramen för en fördjupning av översiktsplanen. Genom att peka ut LIS-områden både för boende och näringsliv skapas förutsättningar att locka boende och besökare (bl.a. genom ett ökat underlag för handel, samhällsservice och

kollektivtrafik) och på så vis stärka Säffle som stad och kommun. Vid ett nollalternativ råder svårigheter att få dispens eller upphäva strandskyddet för exploatering inom strandskydds-zonen, då det inte finns ett utpekande av lämpliga LIS-områden i Säffle stad i översiktsplan (och om ingen av de andra skälen i Miljöbalken kan hävdas).

Utvecklingsområden föreslås inom områden som omfattas av fornlämningar och kulturmiljövärden. Hänsyn föreslås tas och utredning görs vid bedömning av påverkan vid exploatering. Kulturmiljöprogrammet föreslås efterföljas.

De förändringar som planen föreslår som berör riksintresse för kommunikationer bedöms inte av kommunen inverka negativt på trafikfunktionen och riksintressets syften, utan endast vara säkerhetshöjande och skapa en grönare, tryggare och mer estetiskt tilltalande miljö. De delar som berör E45 är gestaltningsförslag för genomfart Säffle, cirkulationsplats Granbäcksvägen, trafikplats E45/175 med ny infart som föreslås som tänkbara åtgärder i ÅVS Säffle-Valnäs och anses åtgärda befintliga brister i tillgänglighet, framkomlighet och säkerhet. Att genomföra de föreslagna åtgärderna skulle enligt Säffle kommun trafiktekniskt förbättra de problemspekter som har konstaterats i området. Vilka åtgärder som slutligen blir aktuella kommer avgöras under arbetet med vägplanen för genomfart Säffle (E45).

OBS. Länsstyrelsen godtar inte planen i detta hänseende

De gestaltningsförslag som kommunen har presenterat rörande förändringar på E45 har inte godtagits av Länsstyrelsen. Länsstyrelsen anser att dessa strider mot riksintressets syften.

Förutsättningarna för ett aktivt friluftsliv och närrekreation i enlighet med riksintresse för kust-turism och friluftsliv kan påverkas av olika typer av exploatering. Vid ett nollalternativ bedöms negativ påverkan av en utökad bebyggelse minska då ingen samlad bild har arbetats fram som stödjer utökningsområden och att dessa därmed minskar i omfattning, samtidigt kan detta innebära att ingen sammanvägd bedömning av större påverkan görs för olika småprojekt.

I arbetet med att förankra den fördjupade översiktsplanen har alla kommunens förvaltningar deltagit och är överens om att den kommunala organisationen tillsammans ska jobba för att skapa en god stadsutveckling. Detta genom att hitta fram till en långsiktigt fungerande samverkansmodell som kan involvera alla berörda parter vid samhällsutvecklingsprojekt. Utan en stadsövergripande plan är det svårare att få till en långsiktig planering kring infrastruktursatsningar såsom VA, gata med gång- och cykelvägar och fjärrvärme. Konsekvensen är att sektorsseparerade beslut och planering sker utan gemensam plan för stadens utveckling.

Planens påverkan på relevanta miljökvalitetsmål är övervägande positiva, med liten eller ingen negativ påverkan.

MILJÖKVALITETSNORMER

Foto: Annelie Pettersson

BULLER

Enligt uppgifter från Trafikverket uppgår trafikbelastningen på E45 till en årsmedeldygnstrafik mellan 7500-10500 för sträckan genom Säffle. Denna del av E45 ingår inte i *Trafikverkets åtgärdsprogram enligt förordning om omgivningsbuller*, rapport 2015:065. Bedömningen i bullerkartläggningen av de statliga vägarna har således varit att sträckan med dess förutsättningar (trafikmängd, hastighet, utformning etc) inte föranleder behov av åtgärder med hänsyn till omgivningsbuller. Inga problem

med omgivningsbuller hanteras i ÅVS Säffle- Valnäs (2016) som omfattar genomfart Säffle dvs. E45:ans sträckning genom staden. Med hänsyn till de transportpolitiska målen och däri hänsynsmålet som säger att transportsystemet utformning, funktion och användning bland annat ska bidra till en ökad hälsa som ska uppfyllas vid översiktlig trafikplanering, bedöms risk för störning av omgivningsbuller från E45 i Säffle inte genereras genom den trafikbelastning som förekommer på vägsträckan.

På Norge/Vänerbanan (bandel 637 Kil-Öxnered) uppgår trafikmängden till ca 35-40 tåg/dygn och prognos på 60 tåg/dygn och kommer således inte upp i motsvarande trafikmängder som nämns ovan.

MKN för omgivningsbuller kommer således inte att beskrivas vidare.

LUFT

Säffle kommun har tillsammans med Nordic Paper Säffle AB genomfört månadsvisa luftkvalitetsmätningar för SO₂ (svaveldioxid) sedan 1996 vid Perssons gränd i centrala Säffle samt Rolfserud/Tingvallastrand (mitt emot bruket, på östra sidan av älven).

Miljökvalitetsnormerna för svaveldioxid ingår i Luftkvalitetsförordningen (2010:477) och utgör gränsvärden som inte får överskridas. MKN för svaveldioxid till skydd för människors hälsa utgår ifrån medelvärdestid på timme (gränsvärde 200ug/m³) och dygn (100ug/m³) som enligt föreskrifter får överskridas i viss utsträckning. Då genomförda mätningar inte har omfattat tim- och dygnsvärden kan inte en direkt jämförelse mot normen till skydd för människors hälsa göras. Ingen utvärdering har således gjorts av resultatet i förhållande till miljökvalitetsnormer. Från de månadsvisa mätningarna kan dock medelvärdesslutsatser dras där månadsmedelvärdet för SO₂ vid Rolfserud (Tingvallastrand 48) har sjunkit avsevärt från 69ug/m³ 1997 till 32ug/m³ 2015, dock förekommer fortfarande tillfälliga toppar då halterna är högre.

Resultatet har visat att tidigare precisering av SO₂ överskridits kontinuerligt. Bostadsområdet Rolfserud har uppmätt värden över normen för skydd av växtlighet som utgör gräns för när växter tar skada. (Medelvärdestiden för detta omfattar vintermedelvärde och årsmedelvärde på 20ug/m³, dock gäller detta i områden där det är minst 20 km till närmsta tätbebyggelse eller 5km till annat bebyggt område, industriell anläggning eller motorväg.)

Säffle kommun är del i Miljösamverkan Värmland som bland annat utgör en gemen-

RIKSINTRESSEN

RIKSINTRESSEN FÖR KOMMUNIKATIONER

Utpekande av riksintressen för kommunikationer, E45 och Norge/Vänerbanan, innebär att dess funktion i det nationella transportnätet inte får äventyras.

Norge/Vänerbanan är till största delen av internationell betydelse och ingår i det utpekade TEN-T nätet. Hela banan ingår i det utpekade strategiska godsnätet och är mycket viktig för både person- och godstrafik.

E45 ingår i det nationella stamvägnätet som riksdagen fastställt. Vägarna i det nationella stamvägnätet är av särskild nationell betydelse. Delen mellan Göteborg och Gällivare ingår även i TEN-T nätet och är av särskilt internationell betydelse.

RIKSINTRESSE FÖR KUST-TURISM OCH FRILUFTSLIV

Vänern med dess kustlinje är utpekad som riksintresse för turism och friluftsliv. Detta område sträcker sig över del av Säffle stad. Syftet med det utpekade riksintresset är att säkerställa Vänern och Vänerkustens upplevelsevärden och möjligheten för människor att ta del av dem. Vänerskärsgårdens närhet till bebyggda områden ger goda möjligheter och tillgänglighet för alla att ta del av skärgårdsmiljön. Områdena kring städerna har en mer påverkad flora och fauna än skärgårdsmiljöerna. Särskilda bestämmelserna för hushållning med mark och vatten för vissa områden ska inte utgöra hinder för utveckling av befintliga tätorter eller av det lokala näringslivet.

PLANALTERNATIV

Säffle kommun önskar genomföra gestaltningshöjande åtgärder på sträckan av E45 som löper genom Säffle och har tagit fram förslag till Gestaltningsprogram för E45 som underlag för vidare diskussion med Trafikverket inom ramen för vägplan för aktuellt vägnät.

Gestaltningsprogrammet bygger på idén att genom olika åtgärder skapa en mer småskalig och trivsamt genomfart/infart till staden. Framkomligheten kan anses komma att påverkas i den mån att förslaget omfattar sänkt hastighet på detta parti av E45, vilket gör att genomresande måste reducera hastigheten på en sträcka av omkring 2 km. Kommunen anser att det går att genomföra gestaltningsåtgärder utan påverkan på trafiksäkerhet då de fysiska åtgärderna föreslås i kombination med sänkt hastighet. Med hänsyn till de kvaliteter som kan skapas i trafikmiljön, samt att avsedd sträcka endast omfattar ca 2 km (totalt sett en begränsad del av E45) bedömer kommunen att förslaget inte inverkar negativt på trafikfunktionen och riksintressets syften, utan endast vara säkerhetshöjande och skapa en grönare, tryggare och mer estetiskt tilltalande miljö.

OBS. Länsstyrelsen godtar inte planen i detta hänseende

De gestaltungs-förslag som kommunen har presenterat rörande förändringar på E45 har inte godtagits av Länsstyrelsen. Länsstyrelsen anser att dessa strider mot riksintressets syften.

Övriga delar i planförslaget som berör E45 är cirkulationsplats Granbäcksvägen, trafikplats E45/175 med ny infart som föreslås som tänkbara åtgärder i ÅVS Säffle-Valnäs. Åtgärderna berör riksintresset, men bedöms utgöra en förbättring mot dagens situation. Genom att upprätta en åtgärdsvalsstudie (ÅVS) på denna sträcka har Trafikverket behandlat delar av E45 däribland genomfart Säffle och konstaterat att här förekommer brister i tillgänglighet, framkomlighet och säkerhet. Att genomföra de föreslagna åtgärderna skulle förbättra de problemspekter som Trafikverket har konstaterat i området. FÖPen syftar till att utifrån kommunens behov peka ut vilka åtgärder som är viktiga för det lokala trafiksystemet.

Utökningsområde för verksamheter föreslås i närhet till Norge/Vänerbanan. Vid fortsatt detaljplanearbete ska hänsyn tas till järnvägens funktion och syftet med riksintresset.

Riksintresse för det rörliga friluftslivet bedöms stärkas av planens riktlinjer för framtida exploatering. Hänsyn ska tas till natur- och kulturvärden vid prövning av ny bebyggelse. Det rörliga friluftslivet ska ha möjlighet att passera mellan tomter eller nå strandområden via säkerställande av fri passage.

Särskilda bestämmelserna för hushållning med mark och vatten för vissa områden ska inte utgöra hinder för utveckling av befintliga tätorter eller av det lokala näringslivet. Med hänsyn till planens geografiska avgränsning bedöms planförslaget falla inom denna kategori och förslaget anses kunna medföra en positiv påverkan på Säffle stad genom ett utvecklande av staden och att kopplingar mot Byälven och Vänerna stärks. Planförslaget bedöms således ha en positiv påverkan på riksintresset för kust-turism och friluftsliv för Vänerna. Tillgängligheten mellan staden och andra turism och friluftsmål i Krokstad herrgård och Duse camping och bad bedöms stärkas genom planförslagets nya GC-koppling mellan områdena.

Planen föreslår en översyn av behovet av fritidsbryggor i Säffle. Ett syfte med utredningen är att se till att Säffle har goda förutsättningar för att stimulera friluftslivet i staden och kopplingarna till vattnet.

Åtgärdsförslag

- Uppdatering av Trafikplan för att skapa en god trafikstruktur med fokus på tillgänglighet och säkerhet.
- Ombyggnationer av E45 med syfte att öka tillgängligheten, framkomligheten och säkerheten.
- Omgestaltning i enlighet med framtaget Gestaltungs-förslag för sträckan E45 genom Säffle för att skapa ett mer trivsamt och tryggt vägområde. Bygger på vidare diskussioner med trafikverket inom ramen för vägplan för aktuellt avsnitt av E45.
- Lokaliseringsutredning för fler fritidsbryggor för fiske etc i lägen där det går att undvika konflikt med båtlivet.

NOLLALTERNATIV

Åtgärder på E45 kommer att genomföras för att ge ökad tillgänglighet, framkomlighet och säkerhet, men utan stöd av en fördjupning med identifierade viktiga kopplingar till det lokala trafiksystemet kan det bli svårare att skapa en helhetsbild kring det nationella och lokala trafiksystemets påverkan på samt del av stadsutvecklingen.

Förutsättningarna för ett aktivt friluftsliv och närrekreation kan påverkas av olika typer av exploatering. Vid ett nollalternativ bedöms negativ påverkan av en utökad bebyggelse minska då ingen samlad bild har arbetats fram som stödjer utökningsområden, samtidigt kan detta innebära att ingen sammanvägd bedömning av större påverkan görs i småprojekt.

Ingen förbättrad koppling pekas ut mellan staden och besöksmål i söder, Duse och Krokstad.